

CİNSELLİK VE ESTETİK

Sexuality and Aesthetic

¹ Meltem AYDIN BEŞEN

ÖZET

Cinsellik; cinsiyet, seks, cinsel kimlik, cinsel uyum, erotizm, duygusal bağlılık/aşk ve üreme gibi insan olmanın temelini oluşturan olgulara dayanır. Ayrıca biyolojik, psikolojik, sosyo-ekonomik, hukuki, etnik ve spiritüel faktörlerden etkilenmektedir. Bu derlemede de estetik cerrahinin psiko-sexuel dinamikler üzerindeki etkileri tartışılmıştır.

Anahtar kelimeler: cinsellik, estetik cerrahi, cinsel doyum.

¹ Mersin Üniversitesi, Sağlık
Yüksekokulu, Mersin.

ABSTRACT

Sexuality is based on facts such as gender, sex, sexual identity, sexual adjustment, eroticism, love, reproduction. Furthermore, sexuality is affected by biological, psychological, socio-economic, legal, ethnic, and spiritual factors. In this review, the influence of esthetic surgery on psycho-sexual dynamics is discussed.

Key words: sexuality, sexual satisfaction, plastic surgery.

Submitted/Başvuru tarihi:

29.05.2012

Accepted/Kabul tarihi:

10.09.2012

Registration/Kayıt no:

12.06.234

*3. Ulusal Ebelik Öğrenci
Kongresi'nde (Malatya, 2012)
sunulmuştur.*

**Corresponding Address /
Yazışma Adresi:**

Öğr. Gör. Meltem AYDIN

Mersin Üniversitesi Sağlık
Yüksekokulu Çiftlikköy
Kampüsü/Mersin.

meltemaydin@mersin.edu.tr

Tel: 0324 3610581/ 4222

Fax: 0324 3610571

© 2012 Düzce Medical Journal
e-ISSN 1307- 671X
www.tipdergi.duzce.edu.tr
duzcetipdergisi@duzce.edu.tr

Giriş

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'ne göre cinsellik; fiziksel, duygusal, entelektüel ve sosyal yönlerin kişiliği, iletişimi ve aşkı zenginleştirici etkilerinin bileşiminden oluşur (1).

Cinsellik; cinsiyet, seks, cinsel kimlik, cinsel uyum, erotizm, duygusal bağlılık/aşk ve üreme gibi insan olmanın temelini oluşturan olgulara dayanır. Ayrıca biyolojik, psikolojik, sosyo-ekonomik, hukuki, etnik ve spiritüel faktörlerden etkilenmektedir (2,3).

Bunlar arasında bedensel faktörler, kişinin vücudundaki değişikliklerle ilgilidir. Cinsel işlevler, başta merkezi sinir sistemi, endokrin sistem, beş duyu ve genital organlar olmak üzere tüm beden katıldığı bir süreçtir. Bu nedenle bazı hastalıklar, ilaçlar, gebelik, menopoz, ergenlik gibi dönemsel durumlar cinselliği de etkileyebilir (3). Örneğin gebelikte, ciltteki renk değişiklikleri, büyüyen memeler ve karın, kilo artışı gibi estetik faktörler çoğunlukla gebeliğin son trimesterinde kadında olumsuz hislere ve beden imajında bozulmalara neden olur. Bu durum kadının cinselliğe karşı tutumunu etkileyebilmektedir. Aynı zamanda erkek için de gebeliğin kabulü, kadının değişen bedenini de kabul etme anlamını taşır ve eşlerin bu süreci, cinsel doyum ve sıklığını etkiler. Gebelik süresince gebelik öncesine göre genel olarak cinsel ilişki sıklığı azalmaktadır (4,5,6).

Psikolojik faktörler ise beden imajı, benlik saygısı, kendine güven, cinsellik bilgisi, cinsiyet rollerine ilişkin eğilimler ve cinsel eş tercihlerini içerir. Irk, etnik köken, sosyal statü, evlilik durumu, aile ve sosyal destek grupları, meslek ve eğitim düzeyi, aile planlaması bilinci ise cinsellik ve cinsel sağlığı etkileyebilecek sosyo-kültürel faktörler arasında sayılabilir. Sağlıklı işleyen bir beden cinselliği sağlıklı bir şekilde yaşayabilmek için gerekli altyapıyı sağlar. Ancak, o cinselliğin nasıl yaşanacağını, kiminle yaşanacağını, ne zaman, nerede ve nasıl olacağını, nasıl uyarılıp nasıl doyuma ulaşılabileceğini belirleyen ise insan psikolojisidir (7).

Cinselliği etkileyen beden imajı ve benlik saygısı estetiğe ve güzelliğe verilen önemi gösterir. Tıp alanında "estetik" terimi, kusurlu bir organı düzeltmek veya güzelleştirmek amacıyla uygulanan yöntemlere verilen addır. Kadın ve erkeklerin görünüşleri hakkında günden güne artan kaygıları estetik cerrahiye ilgiyi arttırmaktadır. Amerikan Estetik Cerrahi Derneği'nin 2010 yılı verilerine göre; son bir yılda estetik cerrahi %9 oranında artmıştır ve yılda yaklaşık on milyar dolar harcanmaktadır. Ayrıca kadınlar %92, erkekler ise %8 oranında estetik cerrahiye başvurmuşlardır. Başvuranların genel profili; ekonomik durumu iyi, eğitim düzeyi yüksek, yüksek estetik bilinç sahibi, genel sağlık durumu iyi ve mahremiyet isteği olan kişilerdir (8).

Estetik cerrahinin en büyük rolü; hastaların beden imajındaki değişikliğe bağlı yaşam kalitesinde artma olarak açıklanmaktadır. Hatta pozitif psiko-sosyal sonuçlarından dolayı "psiko-cerrahi"

olarak da nitelendirilebilmektedir. Son yıllarda büyüyen güzellik ve kozmetik cerrahi endüstrisi kültürel akım haline gelmiştir (9, 10, 11). Güner'in bildirdiğine göre; insanların estetik cerrahiye en fazla başvurma nedenleri; beden dismorfik bozukluğu, alaya alınma/ dışlanma, beden imgesi bozukluğu ve düşük benlik saygısıdır (12).

Düşük benlik saygısı ve beden imajında bozukluk ruh sağlığını, ilişkileri ve çalışma performansını etkilemektedir. Bedeninden memnun olmayan, yeteneklerinden kuşku duyan pek çok insan yetersizlik ve güvensizlik duyguları yaşar. Ayrıca libido azalması gibi cinsel sorunlar da oluşabilmektedir (13, 14). Sertöz ve arkadaşlarının çalışmasında, total mastektomi uygulanmış hasta grubunda beden algısı, beden saygısı, cinsel doyum ve eşler arası uyum düşük bulunmuş, benlik saygısı ile cinsel doyum arasında paralel bir korelasyon saptanmıştır (15).

Birçok çalışma estetik cerrahinin, fiziksel yararlarının ötesinde, aile ve arkadaşların kabullenmesi, sosyal ve profesyonel hayatta dış görünüşün olumlu etkisi, özgüven ve mutluluğun artışıyla yaşam kalitesini etkilediğini göstermiştir. Bunun sonucu olarak da anksiyete ve depresyon oranlarında azalma izlenmektedir (10, 16, 17, 18, 19).

Stofman ve arkadaşlarının bildirdiğine göre; meme estetiği olan kadınların operasyon öncesine göre beden imajında ve cinsel ilişki sayısında artış olduğu görülmektedir. Ayrıca kadınlar daha provakatif giysiler kullanabildiklerini, yeni cinsel pozisyonlar deneyebildiklerini ve bunun sonucunda da hem kendilerinin hem de partnerlerinin daha fazla cinsel doyuma ulaştıklarını belirtmişlerdir (20). Ayrıca araştırmalar; mastektomi sonrası meme protezinin kadının dişilik kimliğini ve vücut görüntüsünü kabullenmeyi kolaylaştırdığı ve mammaplastinin hastanın psikolojisi üzerinde pozitif etkisi olduğu yönündedir (17, 21).

Genital kozmetik cerrahi ise özellikle cinsel doyum için tasarlanmış ve buna odaklanmıştır. Tarihte antik Mısır'da vulvovajinal estetiğe ilişkin yazılar bulunmuş ancak ilk olarak modern cerrahi 1980'lerde uygulanmıştır ve son yıllarda kullanımı artmıştır. Genital görünüşünden memnun olmayan kadınlar cinsel ilişki sırasında utanç, özgüven eksikliği hissetmekte, partnerlerinin negatif düşünceleri oluşabileceği korkusuyla anksiyete duymaktadır. Ayrıca fiziksel olarak da ağrı ve iritasyon sonucu cinsel ilişki istenmeyen bir durum haline gelmektedir. Sonuç olarak cinsel doyum sağlayamayan bir çok kadın genital kozmetik cerrahiye başvurmaktadır (22).

Genital kozmetik cerrahi; labiaplasty (labia boyutlarının küçültülmesi), vaginoplasty (vajinanın sıkılaştırılması), clitoral hoodectomy (klitoris örten cilt kıvrımının çıkartılması), clitoral repositioning (klitoris eski haline getirilmesi), g-spot amplification (g noktasının büyütülmesi), perineoplasty (perineal bölgenin yeniden şekillendirilmesi), hymenoplasty (himen tamiri), 'i kapsar. Bu prosedürlerin birçoğu epizyotomi skarlarının tamiri, tümörlerin ekizyonu, üriner inkontinans vb. durumlar için uygulanmaya başlanmış ancak daha sonra genital kozmetik cerrahi (genitoplasti) olarak gelişmiştir (19, 22, 23).

Vajina gençleştirme prosedürleri, vajinal kasların tonüsünü kegel egzersizlerine ihtiyaç duymaksızın sıkılaştırmaktadır. Böylece eşler yeniden -özellikle vajinal doğum yapmış kadın ve partneri, doğum öncesi dönem kadar- cinsel ilişkiden haz alır. Yine Labia boyutlarının küçültülmesiyle vajinanın daha sıkı olması sağlanmakta, aydınlık ortamda sex ve yeni pozisyonlardan kaçınma azalmaktadır. Ayrıca labiaların küçültülmesi ile cinsel ilişki sırasında ağrı ve iritasyonun da azalması beklenmektedir. Genital kozmetik cerrahi uygulanmış kadınların kendilerini daha iyi hissettikleri, cinsel ilişki sıklığı ve kalitesi arttığı bildirilmektedir (22, 23).

Abdominoplasty uygulanan hastalarla yapılan çalışmada; operasyona bağlı olarak pubik alandaki değişiklik sonucu, beden

imajında ve cinsel doyumda pozitif yönde etki saptanmıştır. Ayrıca klitoris yeni pozisyonu cinsel uyarıma olanak sağlamaktadır (24). Klitoris örten cilt kıvrımının çıkartılması sonrası glandların uyarılması artacağından iritasyon ve ağrının da azalması beklenmektedir (22).

Sonuç olarak; estetik cerrahi ile artan benlik saygısı, pozitif beden imajı, özgüven gibi psikolojik faktörlerin cinsel doyum üzerinde etkili olduğu, fiziksel olarak da ilişki sırasında haz almaya olanak sağladığı görülmektedir. Estetik cerrahinin psiko-sexuel dinamikler üzerinde pozitif sonuçları vardır.

KAYNAKLAR

1. World Health Organization. Developing sexual health programmes. 2010.
2. Pan American Health Organization, World Health Organization. Promotion of sexual health, recommendations for action. Guetamala. 2000.
3. Bozdemir N, Özcan S. Cinsellik ve cinsel sağlığa genel bakış. TJFMPC. 2011; 5: 37-46.
4. Ertem G, Sevil Ü. Gebeliğin cinselliğe etkisi. Dirim Tıp Gazetesi. 2010; 85(1): 40-47.
5. Babacan A, Çevik N, Hyusni S, Biçen Ş, Keskin G, Malak A. Gebelikte benlik saygısı ve beden imajı ile ilişkili özellikler. Anatol J Clin Investig. 2011; 5(1): 7-14.
6. Basson R, Leiblum S, Brotto L, Derogatis L, Fourcroy J, Fugl-Meyer K, Graziottin A, Heiman JR, Laan E, Meston C, Schover L, Lankveld J, Schultz WW. Definitions of women's sexual dysfunction reconsidered: advocating expansion and revision. J Psychosom Obstet Gynecol. 2003; 24(4): 221-229.
7. Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği (CETAD) 2007a Bilgilendirme Dosyası 1: Cinsel Yaşam ve Sorunları.
8. Cosmetic Surgery National Data Bank Statistics, 2010, New York: ASAPS. 2011.
9. Zuckerman D, Abraham A. Teenagers and cosmetic surgery: focus on breast augmentation and liposuction. Journal of Adolescent Health. 2008; 43: 318-324.
10. Castle D, Honigman R, Phillips K. Does cosmetic surgery improve psychosocial wellbeing?. MJA. 2002; 176: 601-604.
11. Ching S, Thoma A, McCabe R, Antony M. Measuring outcomes in Aesthetic surgery: a comprehensive review of the literature. Plast Reconstr Surg. 2003; 111(1): 469-80.
12. Güner P. Estetik cerrahinin psikososyal etkileri ve hemşirelik girişimi. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi. 2011; 3: 71-77.
13. Öz F. Sağlık alanında temel kavramlar. Ankara. İmaj İç ve Dış Ticaret AŞ. 83-111, 2004.
14. Townsend M. Psychiatric mental health nursing concepts of care evidence-based practice. Fifth Edition. Philadelphia. F.A. Davis Company/ Publisher. 235, 2006.
15. Sertöz Ö, Elbi H, Noyan A, Alper M, Kapkaç M. Meme kanserinde ameliyat tipinin beden algısı, cinsel işlevler, benlik saygısı ve eş uyumuna etkileri: kontrollü bir çalışma. Türk Psikiyatri Dergisi. 2004; 15(4): 264-275.
16. Sadick N. The impact of cosmetic interventions on quality of life. Dermatology Online Journal. 2005;14(8): 48-52.
17. Honigman R, Phillips K, Castle D. A review of psychosocial outcomes for patients seeking cosmetic surgery. Plast Reconstr Surg. 2003; 101: 1136.
18. Papadopoulos N, Kovacs L, Krammer S, Herschbach P, Henrich

- G, Biemer E. Quality of life following aesthetic plastic surgery: a prospective study. *Journal of Plastic, Reconstructive & Aesthetic Surgery*. 2007; 60: 915-921.
19. Goodman M. Female cosmetic genital surgery. *Obstetrics & Gynecology*. 2009; 113 (1): 154-159.
20. Stofman G, Neavin T, Ramineni P, Alford A. Better sex from the knife? an intimate look at the effects of cosmetic surgery on sexual practices. *Aesthetic Surg J*. 2006;26:12-17.
21. Arkan R. Travmatik bir yaşantı: meme kanseri ve mastektomi. *Kriz Dergisi*. 2005; 9(1): 39- 46.
22. Goodman M, Fashler S, Miklos J, Moore R, Brotto L. The sexual, psychological, and body image health of women undergoing elective vulvovaginal plastic/cosmetic procedures: a pilot study. *The American Journal of Cosmetic Surgery*. 2011; 28(4): 219-226.
23. Braun V. İn search of (better) sexual pleasure: female genital 'cosmetic' surgery. *Sexualities*. 2005; 8 (4): 407-424.
24. Brito MJ, Nahas FX, Bussolaro RA, Shinmyo LM, Barbosa MV, Ferreira LM. Effects of abdominoplasty on female sexuality: a pilot study. *J Sex Med*. 2011; 21: 16-19.